Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Socioloxía da actividade física e do deporte		Código	620G01015
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Educación Física e Deportiva			
Coordinación	Mosquera Gonzalez, Maria Jose	Correo electrónico	maria.jose.mosquera@udc.es	
Profesorado	Mosquera Gonzalez, Maria Jose	Correo electrónico	maria.jose.mosquera@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia pertenece ao modulo "Materias básicas da rama de Ciencias Sociais e Xurídicas". Ten como obxetivo introducir aos alumnos no ámbito da Socioloxía do Deporte, para conquerir que sexan capaces de observar, identificar e aplicar na súa actividade profesional á perspectiva sociolóxica. Considerando que non existen outros créditos adicados aos coñecementos da Socioloxía Xeral, é necesario introducir de forma sintética as correntes de pensamento da Socioloxía e os conceptos fundamentais que forman parte do proceso de socialización que se da na sociedade e no deporte. Neste sentido, a primeira orientación do programa é macrosociolóxica, pero tamén se considera o individuo e as súas interaccións dende a perspectiva micro, polo tanto recolle posturas integradoras macro-micro. O descriptor de contido do modulo co que se relaciona a materia, que figura no documento de Grado, é o seguinte: "Bases e perspectiva sociolóxica para a análise socio-cultural da Actividade Física e o Deporte: o deporte como feito social. Cultura deportiva e proceso de socialización: cultura de modernidade e postmodernidade (valores de postmodernidade de resistencia. Postmodernidade de decadencia: violencia). A socialización deportiva en función do xénero. Estructura social da práctica físico-deportiva de ocio e tempo libre: intereses dos grupos sociais e estilos de vida. Fundamentos da recreación e do ocio". As competencias do título coas que se relaciona son as seguintes: A1, A2, A3 y A7. Con elas se contribuie á formación igualitaria do alumnado. Esta asignatura impartese con perspectiva de xénero, en todos os bloques temáticos se ten en conta e en algunhos deles explicanse os conceptos básicos da cultura de xénero.				

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer, comprender e interpretar as características das persoas e os seus contextos socioculturais, co fin de adecuar a súa intervención profesional ás mesmas, garantindo a igualdade de oportunidades no acceso á práctica físico-deportiva.	A1 A3	B3 B5 B7 B12 B15 B18 B19	C4 C7
Comprender e interpretar as expresiones do feito social deportivo en cada cultura para poder intervir nos cambios necesarios para a igualdade de oportunidades, a igualdade de xénero e garantir os principios éticos e de xogo limpio.	A1 A3 A7	B5 B12 B15	
Acadar as ferramentas necesarias para construir unha ?mente sociolóxica? sobre o deporte, entendendo éste dende a concepción postmoderna: como un sistema aberto.	A1 A3		

Coñecer as aportacións da Socioloxía do Deporte para o exercicio profesional do Licenciado en Ciencias da Actividad Física e do Deporte.	A1 A3 A7	B3 B5 B12 B15 B19	C4 C6 C7
Elaborar unha visión do deporte como institución social, entendida como moito máis que práctica deportiva.	A1 A3		
Construir unha visión macro da sociedad e do deporte para ser capaz de comprender o mapa de relacións entre os elementos, as funcións de cada un e identificar os procesos donde o profesional da Educación Física pode e debe incidir.	A1 A3	B5 B15 B19	
Ser capaz de observar e identificar o modelo de cultura deportiva da sociedade, de cada deporte, de grupos específicos e de cada persona en particular.	A1 A3 A7	B5 B12	
Coñecer os factores que determinan o nacimento, evolución e desenvolvemento da Socioloxía e a súa vinculación coa sociedade industrial	A2		
Coñecer as ideas principais dos sociólogos clásicos: Comte, Durkheim, Weber e Marx, así como a aplicación das súas ideas ao ámbito do deporte.	A3		
Comprender que o nacimento do Deporte Moderno é un fenómeno ?paralelo? ao nacimiento da Socioloxía, e detectar as influencias que reciben da revolución industrial.	A2		
Expoñer as principais correntes de pensamento da Socioloxía e a súa aplicación ao mundo do deporte.	A2		
Comprender os antecedentes, nacimento e desenvolvemento da Socioloxía do Deporte a nivel nacional e internacional.	A3		
Coñecer e diferenciar a cultura deportiva na modernidade e na postmodernidade, e a orientación de decadencia e de resistencia. Saber intervir para transmitir unha cultura de postmodernidade de resistencia	A1 A3 A7	B3 B5 B12 B15 B19	C7
Comprender as consecuencias da cultura deportiva da postmodernidade de decadencia nas situacións de violencia e acoso escolar a alumnos e profesores.	A3 A7	B5 B12 B15	
Comprender os procesos de construcción da cultura de xénero e a súa influencia nas maneiras de relacionarse e comportarse no deporte homes e mulleres. Saber intervir para modificar os modelos tradicionais de xénero	A1 A3 A7	B5 B12 B15	
Coñecer, e controlar na intervención profesional, as variables socio-demográficas que determinan a práctica deportiva da sociedade española, a súa evolución e cambios, que xeneran o paso de un sistema pechado (moderno) a un sistema aberto (postmodernos). Comprender a relación prácticadeportiva-estilos de vida.	A1 A3 A7	B5 B12 B15 B19	
Coñecer o significado e principios da recreación deportiva para diseñar unha intervención máis recreativa que deportivizada.	A1 A3 A7	B5 B12 B19	
Coñecer, saber identificar e desenvolver as características, cualidades e actitudes axeitadas propias do perfil profesional do animador deportivo.	A1 A3 A7	B5 B19	

Contidos	
Temas	**Subtemas**
BLOQUE I. O nacimento da Socioloxía, o nacimento do Deporte Moderno: dous procesos vencellados á sociedad industrial	1.1. Factores que determinan o nacimento da Socioloxía. 1.2. Os sociólogos clásicos. As súas ideas e a súa proxección no ámbito do deporte. 1.3. As principais correntes de pensamiento en Socioloxía.

BLOQUE II. A sociedade e os seus conceptos. O deporte como institución.	2.1. A sociedade e os seus conceptos: Estado, institucións, cultura, socialización, valores, normas, conciencia individual, conciencia colectiva, consenso, conflicto, grupos de presión e cambio social.
BLOQUE III. O nacimento do Deporte Moderno.	3.1. Introducción. modernidad histórica y analítica 3.2. O deporte e a sociedade industrial: os procesos de transformación na Inglaterra do século XIX. 3.3. Características do Deporte Moderno.
BLOQUE IV. Modernidade-Postmodernidade: Postmodernidade de Decadencia- Postmodernidade de Resistencia	4.1. Modernidade-Postmodernidade. Conexións e diferencias. 4.2. O Deporte como institución social: modernidade-postmodernidade. 4.3. Sociedade Moderna-Deporte Moderno. Sociedade Postmoderna-Deporte Postmoderno. 4.4. Postmodernidade: De Decadencia e de Resistencia. 4.5. A E.F. na Postmodernidade.
BLOQUE V. Postmodernidade de Decadencia: violencia no deporte, acoso escolar e violencia de xénero.	5.1. Acoso escolar. 5.2. Violencia no deporte. 5.3. Violencia de xénero: relación co deporte e a Educación Física.
BLOQUE VI. A socialización en función do xénero. Da modernidade á postmodernidade.	6.1. Conceptos fundamentais: sexo, xénero, transxénero, estereotipo, etiquetas sociais, roles hexemónicos, estatus, sexismo, feminismo, machismo, micromachismo, postmachismo. 6.2. Coeducación, Escola mixta, Escola Segregada. 6.3. A igualdade de oportunidades: as Estratexias de Discriminación Positiva (EDP). 6.4. Novas masculinidades, novas feminidades.
BLOQUE VII. A estructura social da práctica físico-deportiva como actividade de lecer e tempo libre nas sociedades de postmodernidade.	7.1. A práctica deportiva en función do xénero, idade e estudios. 7.2. Motivos da práctica deportiva 7.3. Os deportes más practicados e a súa frecuencia. A influencia da postmodernidade. 7.3.1. O paseo como actividade física: as andainas como oferta deportiva. 7.4. O paso de un sistema pechado a un sistema aberto: do deporte federado o deporte recreativo. 7.5. Perfil do profesional: cultura de modernidade ou de postmodernidade.

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Obradoiro	A2 A1 A3 A7 B5 B12 B15 B19 C4 C7	20	36	56
Sesión maxistral	A2 A1 A3 A7 B3 B5 B12 B15 B18 B19 C4 C6 C7	20	38	58
Aprendizaxe servizo	A1 A3 A7 B3 B5	0	0	0
Proba obxectiva	A2 A1 A3 A7 B3 B5 B7 B12 B15 B18 B19 C4	10	20	30
Análise de fontes documentais	B7 C6	5	6	11
Atención personalizada		10.5	0	10.5
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**

Obradoiro	* A través desta metodoloxía de OBRADOIRO se propoñen as "PRÁCTICAS DE AULA". - A relación de prácticas pódese consultar en moodle. - E necesario a realización das mesmas dado que serán materia de examen e son un irecurso para comprender os contidos. - A asistencia a clase é unha obriga para o alumnado e tamén un dereito. É condición para ser avaliado na modalidade de avaliación continua. COMPETENCIAS: A3, A7, B3, B5, B12, B15, B18, B19, C4, C7
Sesión maxistral	SESIÓN MAXISTRAL. Traballaranse os contidos que forman o marco teórico a través de exposicións orais con soporte audiovisuais, debates dirixidos, etc. Realizaranse para cada tema as "Prácticas de Aula" correspondentes. COMPETENCIAS: A1, A2, A3, A7, B3, B5, B7, B12, B15, B19, C4, C7
Aprendizaxe servizo	Traballos voluntarios: - Si é posible, ofreceránse centros para facer voluntariado e realizar o traballo. - Realizar entrevistas a persoas ou colectivos - Realizar observacións para identificar os contidos da asignatura - A calificación do traballo, sobre 10 puntos, fará media coa calificación final obtida na asignatura a través dos examenes, sempre que esa calificación sexa de aprobado. Para facer este traballo voluntario (ou cualquer outro) o alumnado debe ter a autorización da profesora, debe asistir a clase todos os días, non só cando se pasa lista, e non pode copiar as prácticas de aula COMPETENCIAS: A1, A3, B3, B5, B12, B15, B19, C4, C7
Proba obxectiva	Refírese os examenes en moodle. Faranse tantos examenes como bloques temáticos hai, ainda que cada un ten diferente valor dado que o contido de cada bloque tamen é diferente: - Bloque I: 5% - Bloque II: 10% - Bloque III: 10% - Bloque IV: 20% - Bloque V: 20% - Bloque VI: 20% - Bloque VII: 15% COMPETENCIAS: A1, A2, A3, A7, B3, B5, B12, B15, B18, B19, C4, C6
Análise de fontes documentais	Formará parte do traballo que teñan que realizar o alumnado para levar a cabo as "Practicas de Aula". Estas tarefas poden ser tanto a consulta bibliográfica como a visualización de videos, películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc. COMPETENCIAS: A1, A2, A3, A7, B7, C6.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**

Obradoiro Aprendizaxe servizo	O alumno realizará as "Prácicas de Aula" e as dudas que poda ter resolveránse na aula e tamen na hora de titoría establecida no horario. As outras horas de titoría para atención personalizada serán publicadas polo centro e tamén indicaránse na aplicación da UDC. Estas titorias son para tratar problemáticas persoais na materia ou resolver dúbidas dos traballos voluntarios. * Antes de cada examen (proba obxectiva/ proba mixta), si se require, farase unha titoría colectiva, na hora marcada no horario oficial, para responder as dúbidas da materia. * Como sempre se fixo, o alumnado con máis dificultades na materia para aprobar serán atendidos en titoría individual no despacho da profesora, sempre que existan motivos obxectivos que expliquen as dificultades para aprobar. * Aqueles que non acuden a clase con regularidade, non toman apuntes e na aula están como meros espectadores non serán atendidos en titorias individualizadas para explicarlles o contido. A asistencia a clase é obrigatoria. * ALUMNADO CON MATRICULA PARCIAL. As dificultades de asistencia os obradoiros solucionarase coa posibilidade de asistencia as titorías que se realizan antes de cada examen de moodle. Atenderase os casos concretospara buscar solucións.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	**Cualificación**

Proba obxectiva	A2 A1 A3 A7 B3 B5 B7 B12 B15 B18 B19 C4	**Refírese os "Examenes Test de Moodle". Faranse tantos examenes como bloques temáticos hai, ainda que cada un ten diferente valor dado que o contido de cada bloque tamen é diferente: - Bloque I: 5% - Bloque II: 10% - Bloque III: 10% - Bloque IV: 20% - Bloque V: 20% - Bloque VI: 20% - Bloque VII: 15% (probablemente será o último día do cuatrimestre) - Estas Probas obxectivas realizaranse a través da plataforma de tele-formación da UDC (Moodle) e durante un tempo adaptado ao número de preguntas. Polo tanto, o alumnado debe dispor dos aparellos necesarios para poder realizar o examen. - Tipo de preguntas: de Verdadeiro-Falso - Sistema de corrección: acertos menos erros - OS EXÁMENES PODRÁN FACERSE EN CALQUERA MOMENTO, UNHA VEZ QUE SE TEÑA IMPARTIDO O CONTIDO (INCLUSO 2 DÍAS DESPOIS) - É OBRIGATORIO REALIZAR TODOS OS PARCIAIS DA AVALIACIÓN CONTINUA, NON PODE QUEDAR NINGÚN SIN FACER. - PARA APROBAR A AVALIACIÓN CONTINUA HAI QUE ACADAR UN 5,00 NA MEDIA DOS 7 EXÁMENES (AÍNDA QUE 2 DELES PODEN ESTAR SUSPENSOS CUN 4) AVALIACION CONTINUA. 1.- ECF (Evaluación Continua Formativa): 70% (durante o cuatrimestre) - Test Moodle: 7 examenes. 70% 2.- ECPG (Evaluación Continua Prueba Global): 30%. Xunio - Test Moodle: 30% AVALIACIÓN ÚNICA (JULIO) (100%) - Test Moodle: 100% - Para aprobar será necesario obter o 60% da puntuación total do examen. ** ALUMNADO QUE SUSPENDE OU PERDE A AVALIACIÓN CONTINUA: - SON OS QUE NON CHEGAN O APROBADO NA MEDIA, OS QUE TEÑEN MAIS DE 2 EXÁMENES SUSPENSOS OU NON TEÑEN FEITO TODOS OS EXÁMENES. - ADMÍTESE TER 2 EXÁMENES SUSPENSOS CON UNHA PUNTUACIÓN DE

4,00: NESTES CASOS SE SEGUIRÁ COA AVALIACIÓN CONTINUA. - O ALUMNADO QUE PERDE A AVALIACIÓN CONTINUA NON PODE PRESENTARSE O EXAMEN DA DATA DE XUNIO PA APROBAR A ASIGNATURA. - O EXAMEN DA DATA DE XUÑO TEN UN VALOR DO 30% (O 70% RESTANTE CONSÍGUESE A TRAVÉS DA AVALIACIÓN CONTINUA NO CUATRIMESTRE): POLO TANTO NON É POSIBLE APROBAR A MATERIA PERDENDO A AVALIACIÓN CONTINUA E FACENDO O EXAMEN CUN VALOR DO 30% ** Alumnado que NON fixo AVALiACIÓN CONTINUA OU SUSPENDEN-ABANDONAN. - Examen de xulio ten un valor de 100%. Para aprobar será necesario obter o 60% da puntuación total do examen. - NON SE GARDAN NOTAS DA AVALIACIÓN CONTINUA - NON SE GARDAN NOTAS DE CURSOS ANTERIORES	100

Aprendizaxe servizo	A1 A3 A7 B3 B5	- A calificación do traballo, sobre 10 puntos, fará media coa calificación final obtida na asignatura a través dos examenes, sempre que esa calificación sexa de aprobado. Non se indica neste apartado o valor na avaliación pois é un traballo voluntario. Para facer este traballo voluntario (ou calquera outro) o alumnado debe ter a autorización da profesora. A solicitude de traballos voluntarios farase a partir da explicación do módulo II e ata o módulo VI. Poden facer os traballos voluntarios o alumnado que asiste a clase e que ten os parciais aprobados. Os obxectivos do TRABALLO VOLUNTARIO: aplicar os conceptos da asignatura, a un partido (espectadore-xogadoras), club-equipo, as entrevistas realizadas (mulleres, persoas do colectivo LGTBIQ, etc.)	0

Observacións avaliación

1. Asistencia. É necesaria a asistencia as sesións (teóricas e prácticas) para poder realizar a avaliación continua: nelas se requiere a participación e a exposición das Prácticas de Aula realizadas en relación os conceptos teóricos explicados. Teóricas 70% e Prácticas 70%. (Lembrase que a asistencia a clase é un dereito e un deber).
2. A porcentaxe mínima de asistencia para a avaliación será do: 70% nas sesions prácticas e teóricas
- O alumnado ten o dereito e o deber de asistir as clases das asignaturas nas que se matricula. O ensino é presencial. Non se contempla o ensino a distancia. Non se permite a opción de que o alumnado acuda só os parciais
- O alumnado que, por causas de problemas de saúde certificados, hospitalización, etc., non alcance o 70% de presencialidade, a profesora analizará a sua situación particular para permitirlle continuar coa avaliación continua
3. Requisitos para la superar a asignatura:

1ª Oportunidade: Avaliación continua

** ECF (Avaliación Continua Formativa). Proba obxectiva (7 exámenes parciais a través de Moodle o longo do cuatrimestre: 70% do valor da nota final). Non hai recuperación dos exámenes suspensos. Dado que a avaliación continua implica estudio continuo, os exámenes poden realizarse calquer día, con notificación na mesma semana do examen.
** ECPG (Avaliación continua Proba Global). Examen final cuatrimestre a través de Moodle: valor 30%, debe estar aprobado. Si se suspende se recupera na 2ª oportunidade.

2ª Oportunidade: Avaliación continua

** Si hai avaliación continua (coa presencialidade requerida) gardanse as calificacions dos 7 parciales (70%).
** Debe realizar o examen final do cuatrimestre (ECPG) (30%): entendese que o ten suspenso ou que non se presentou.

2ª oportunidade-AVALIACIÓN ÚNICA (XULLO): valor 100%.

** O alumnado que se presenta a esta opción é que perdeu a avaliación continua, polo tanto, para aprobar, debe obter o 60% da puntuación total do examen.

4. Os criterios de mantenimiento de partes superadas para a 2ª oportunidade:
***Se conserva a calificación dos 7 exámenes parciais (non hai recuperación de posibles exámenes suspensos). Debe realizar o examen da convocatoria de xullo (entendese que ten este examen suspenso ou Non Presentado)

5. Os criterios de mantemento de partes superadas en futuras convocatorias de evaluación:
*** Non se gardan as calificacions da avaliación continua para o seguinte curso.
*** NON SE GARDAN NOTAS DE CURSOS ANTERIORES
*** Só se gardan as calificaciones da 1ª oportunidad para a 2ª.

6. Alumnado con matrícula parcial
*** A asistencia debe ser do 50%

1ª Oportunidade:

- Debe realizar as mesmas Prácticas de Aula.
- Debe realizar os mismos exámenes parciales de moodle (7 en total): se lle adaptarán as datas dalgún examen si fora estrictamente necesario. Pero deben ter disponibilidade para realizalos.
- Atenderánse as suas dubidas a través de titorias de Moodle cada 15 días si é necesario .

2ª Oportunidade:

-- AVALIACION CONTINUA: O alumnado que suspenda en xuño o examen (30%) pode repetilo na 2ª oportunidade e terá o mesmo valor (30%). Ademáis, se considerará a puntuación obtida nos parciais (70%).
- Si é necesario adaptaranse as datas.
-- AVALIACIÓN ÚNICA (XULLO) (100%)
Test Moodle: 100%. O alumnado que opta a esta opción é que perdeu a avaliación continua, polo tanto, para aprobar será necesario obter o 60% da puntuación total do examen.
7. Disponibilidade dos idiomas en relación as probas escritas de avaliación (no só a proba final): os exámenes estarán en castelan, tanto os parciais como o examen final de cuatrimestre. Si se desexa realizar o examen final en galego o alumnado deberá solicitalo con un mes de antelación.

8. Se contempla a posibilidade de opcions alternativas de avaliación para casos especiais xustificados con informes médicos.

Realizaranse titorías, cambios de datas de parciais ou do examen final si fora necesario.

9. Para realizar pruebas on-line, emplearase a plataforma virtual da UDC Moodle.

10. Implicacions de fraude académico na realización das probas ou actividades de avaliación,
A realización fraudulenta de proba ou actividades de avaliación implicará a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario (Regulamento disciplinar do estudantado da UDC, art. 11, apdo 4 b). Entenderase por fraude académica calquera comportamento premeditado tendente a falsear os resultados dun exame ou traballo, propio ou alleo, realizado como requisito para superar unha materia ou acreditar o rendemento académico (Lei 3/2022, do 24 de febreiro, de convivencia universitaria; art. 11, apdo g).
Ademais, segundo a Lei de Convivencia Universitaria (BOE núm. 48, do 25 de febreiro de 2022), a fraude académica, considérase falta moi grave, podendo implicar expulsión de 2 a 3 anos da universidade constando no expediente académico ata o seu total cumprimento; así como, a perda de dereitos de matrícula parcial durante un curso ou semestre académico (art. 14). Enténdese por fraude académica calquera comportamento premeditado tendente a falsear os resultados dun exame ou traballo, propio ou alleo, realizado como requisito para superar unha materia ou acreditar o rendemento académico (art. 11).

Aplicación del art. 11, apdo. 4b, del Reglamento disciplinar del estudiantado de la UDC de 28 de junio de 2023.

TRABALLOS VOLUNTARIOS.
B).-- O alumnado que esté entrenando equipos ou levando actividades extraescolares pode organizar unha entrevista en grupo para falar sobre os conceptos de sexismo, machismo, feminismo, etc. - Debe grabar a entrevista debate e despois transcribila. - A continuación debe identificar en ese texto os conceptos da asignatura. C).-- Os sonidos do deporte": grabar o sonido dun entrenamento, dunha actividade nun ximnasio, nas gradas dun partido, etc. - Transcribir a grabación. - Identificar os conceptos da asignatura. VALOR DO TRABALLO VOLUNTARIO. - A calificación do traballo fará media coa nota final alcanzada na materia. Pero é necesario ter aprobada a materia para facer media. * ALUMNADO CON DIVERSIDADE FUNCIONAL. Deben falar coa profesora a principio de curso para buscar solucions adecuadas a cada situación.* ALUMNADO CON CUALQUERA PROBLEMÁTICA QUE PODA INTERFERIR NO PROCESO DE APRENDIZAXE, NO RENDIMENTO, NA CONCENTRACIÓN NO ESTUDIO, ETC. Deben falar coa profesora a principio de curso ou cuando xurda o problema. ** Nos exámenes, nos traballos e na exposición das Prácticas de Aula hai que utilizar unha linguaxe inclusiva.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Aldaz, J. et al. (2013). Responsabilidad social. Ética y deporte.. Madrid: Ibersaf Industrial-AEISAD - ALFARO GANDARILLAS, Élida.; BENGOECHE BARTOLOMÉ, Mercedes; VÁZQUEZ GÓMEZ, Benilde (2011). Hablamos de Deporte: en femenino y en masculino. . Madrid: Consejo Superior de Deporte - Ballesteros (1989). Postmodernidad: decadencia o resistencia. Madrid, Tecnos - Fundación Real Madrid (2011). Por una educación real. Valores y Deporte. La alineación de los valores. Cuaderno del alumnado. Cuaderno del profesorado. . Madrid: Ediciones Gráficas Fundación Real Madrid - Elias, N. y Dunning,E (1986). Deporte y ocio en el proceso de civilización. Madrid: FCE - Gambau i Pinasa, V. et al. (2008). Comunicación y deporte. Madrid: Librerias Deportivas Esteban Sanz-AEISAD - García Ferrando, M. (2006). "Veinticinco años de análisis de comportamiento deportivo de la población española (1980-2005)". Revista Internacional de Sociología nº 44, mayo-agosto, pp15-38 - García Ferrando, M. (2006). Postmodernidad y deporte. Entre la individualización y la masificación. Encuesta sobre hábitos deportivos de los españoles 2005. . Madrid: Consejo Superior de Deportes-Centro de Investigaciones Sociológicas. - García ferrando, M; Puig, Nuria.; Lagardera, F.; LLopis, R.y Vilanova, A. (2017). Sociología del Deporte. Madrid: Alianza. 4ª edición - Giner, S., Lamo de Espinosa, E. y Torres, C. (Eds) (1998)). Diccionario de Sociología. Madrid: Alianza Editorial - Inglehart, R (1998). Modernización y posmodernización. El cambio cultural, económico y político en 43 sociedades. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas - Latiesa Rodriguez, Margarita. et al. (2001). Deporte y cambio social en el umbral del siglo XXI. Madrid: Librerias Deportivas Esteban Sanz-AEISAD - López, Cristina y Fernández, Mª Angeles (2008). A realidade físico deportiva das mulleres en Galicia. A Coruña:Xunta de Galicia - Mandell, R. (1986). Historia cultural del deporte. Barcelona: Bellaterra. - Martín Horcajo, Monserrat (2006). "Contribución del feminismo de la diferencia sexual a los análisis de género en el deporte" . Revista de Sociología nº 44, pp. 11-131 - Martínez del Castillo, J. (Comp) (1998). Deporte y calidad de vida. Madrid: Librerias Deportivas Esteban Sanz-AEISAD - Martos, Pilar (coord) (2019). La práctica deportiva en el proceso vital: Estado de la cuestión y retos de futuro. Consejo General de Colegios Profesionales de la Educación Física y del Deporte (Consejo COLEF). - Moscoso Sánchez, D. (2006). "La sociología del deporte en españa. Estado de la cuestión". Revista de Sociología, nº 44, pp 177-221 - Moscoso, David. y Sánchez, Raúl (2024). Sociología del Deporte. Dykinson - Mosquera, Mª José y Puig, Nuria. (2003). "Sociología de la actividad física y el deporte en España" en Dosil, J. (ED): Ciencias de la actividad física y del deporte. . Madrid: Síntesis - Mosquera, González, Mª José. et al. (2003). Deporte y Postmodernidad. Madrid: Librerias Deportivas Esteban Sanz-AEISAD - Mosquera González, Mª José. (2004). No violencia en el deporte y en la vida. Guía para docentes y personas interesadas. Guía para madres y padres y Guía para escolares y personas curiosas.. A Coruña: Dirección Xeral para o Deporte, Consellería de Familia, Xuventude, Deporte e Voluntariado. - Mosquera González, Mª José. (2012). I, II, II e IV Ciclo de Conferencias de Xénero, Actividade Física e Deporte 2009-2010. A Coruña: Universidade da Coruña http://ruc.udc.es/handle/2183/9053 - Mosquera, Mª José y Rodicio, Mª Luisa (2013). ?Hábitos deportivos de los estudiantes de la Facultad de Ciencias del Deporte y la Educación Física de la Universidad da Coruña (1992-2012): la influencia de los cambios de la sociedad española?. XI C. Madrid. Disponible en: http://www.fes-web.org/uploads/files/modules/congress/11/papers/1842.doc. - Mosquera González, Mª José (2014). ¿Las mujeres no hacen deporte porque no quieren? ¿Los hombres practican el deporte que quieren? El género como variable de análisis de la práctica deportiva de las mujeres y de los hombres. en Mosquer. A Coruña: Universidade da Coruña.http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/13594 - Picó, J. (1999). Cultura y modernidad. Seducciones y desengaños de la cultura moderna. . Madrid: Alianza Editorial - Ritzer, G (1993). Teoría sociológica clásica. Madrid: McGraw-Hill

- Ritzer, G. (1993). Teoría sociológica contemporánea. Masdrid: McGraw-Hill
- Sánchez Martín (2011). Transformación deportiva: nuevos hábitos ciudadanos y posmodernidad urbana, 1982-2010" en Pujadas, X. (coord.): Atletas y ciudadanos. Historia social del deporte en España. . Madrid: Alianza Editorial
- Simón, J.A. (coord) (2017). España ante el desafio de Europa: Identidad, integración, salud y deporte. Consejo General de Colegios Profesionales de la Educación Física y del Deporte (Consejo COLEF).
- Soler, Sussana (2015). Estrategias de promoción del deporte femenino. http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/15519
- LLopis Goig, R. (dir) (2014). Crisis, cambio social y deporte. Nau Llibres - Edicions Culturals Valencianes, S.A.
- Vázquez Pardal, R. (). Participación masculina en deportes tradicionais femenino: o caso da ximnasia rítmicas: . http://ruc.udc.es/dspace/handle/2183/13591
- Vilanova, Anna. et al. (2009). Deporte, salud y medio ambiente. Madrid: Librerias Deportivas Esteban Sanz-AEISAD
- (). .
- Vilanova, Anna. et al (2021). Diálogos sobre el deporte (1975-2020). REEFD, nº 434 y 435
En moodle estará a disposición bibliografía específica e complementaria ademáis da indicada: - Hooks, Bell (2021). Enseñar a transgredir. La educación como práctica de la libertad. Madrid: Capitán Swing- Hooks, Bell (2022). Respondona (Pensamiento feminista, pensamiento negro). Barcelona: Planeta.- Molina, Gerardo: Sociología del fenómeno deportivo. Claves para prácticas responsables, sociales y educativas. (2013). Madrid: Librerías Deportivas Esteban Sanz- Moscoso Sánchez, Davis (Ed.) "Deporte y COVID-19" en Sociología del Deporte. Volumen 1, Número 1, Junio 2020 - Rodríguez Castro, Yolanda e Lameiras Fernández, María (Coord): Son unha nena. Sufrirei discriminacións e violencia sexual? Vigo: Galaxia. - Sau Sánchez, Victoria (2000). Reflexiones feministas para principios de siglo. Cuadernos inacabados 34. Horas y horas la editorial: Madrid- Varela, Nuria y Santolaya, Antonia (2017). Feminismo para principiantes. Madrid: Penguien Random House. (cómic)

Bibliografía complementaria	INFOGUÍAS UDCGuía sobre feminismo, xénero e igualdade https://infoguias.biblioteca.udc.es/feminismo

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Pedagoxía da actividade física e do deporte/620G01001 Teoría e historia da actividade física e do deporte/620G01003 Xogos e recreación deportiva/620G01005 Psicoloxía da actividade física e do deporte/620G01011 Metodoloxía de investigación en actividade física e deporte/620G01021
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Psicoloxía da actividade física e do deporte/620G01011
Materias que continúan o temario
Pedagoxía da actividade física e do deporte/620G01001 Teoría e historia da actividade física e do deporte/620G01003
Observacións

?Coa finalidade de mellorar o sistema de garantía
interna de calidade do noso centro, sería convinte que o alumnado atendese á
solicitude realizada pola UDC, con periodicidade cuadrimestral, respecto a
participar no proceso de avaliación das materias cursadas? e cuxa chamada
realiza baixo o nome de ?AVALÍA? consistindo en responder as enquisas que
avalían a docencia do profesorado en cada materia.   CONSIDERACIOS PREVIAS DE ESPECIAL RELEVANCIA para o alumnado*** O temario vaise desenvolver a través de diferentes tipos de clases e de recursos: clases maxistrais, debates, prácticas de aula, lectura de artígos e libros, etc., polo tanto, todos os contidos, ideas, preguntas, etc. que se abordan nal aula ou a través de Teams se consideran materia de examen. *** Os esquemas que se utilizarán na aula para explicar os diferentes contidos do temario non se poden entender como ?os apuntes oficiais? a través dos cuales estudiar o examen.Os esquemas son un guión para ordear as ideas, unha síntesis do contido de cada bloque temático.

*** Como recurso, os esquemas axudan a que o alumno centre a súa atención e, dado que están dispoñibles en moodle, evitan que éste teña que tomar apuntes de todo o explicado, facilitando que poda centrarse en comprender as explicacións e realizar as anotacións aclaratorias ao contido que nelas se reflexa. *** Pero nos esquemas no se incluien as explicacións de todos os conceptos, matices, exemplos que se realizan en clase, as comparaciones entre conceptos, os comentarios sobre as referencias bibliográficas, etc. Estas cuestións debe incorporalas o alumnado e tomar nota delas para elaborar os seus propios apuntes, do contrario terá unha información incompleta da materia de examen. *** Resulta fundamental para a comprensión do contido da asignatura que o alumnado asista as clases con regularidade e manexe e organice os materiais. Ao longo do cuatrimestre se traballará na aula para construir un ?pensamento sociolóxico sobre o deporte?, unha ?visión cultural do deporte?, e os alumnos que non asisten a clase non adicaron o tempo necesario para entrenarse nese proceso. Esta carencia percibese de manera especial nos resultados do examen. *** Por outra parte, si o alumnado que non asiste a clase estudia polos apuntes doutros compañeiros, non están estudiando o contido que se ten impartido na aula, estudian o que outros compañeiros ?entenderon que se ten explicado?. Hai erros semellantes que se detectan nos exámenes, nalgúns casos máis de 15 alumnos teñen o mesmo erro. *** O temario explicarase recurrindo a exemplos dos diferentes deportes e protagonistas deportivos, sen embargo se tratará como tema transversal a violencia no deporte e o xénero. *** Recomendase a seguinte estratexia para favorecer a comprensión da materia: Que o alumnado traslade o explicado na aula ao seu deporte, de maneira que entenda a relación e presencia de cada concepto dunha forma práctica, aplicada á sua vida cotiá deportiva. Si este proceso o desenrrola dende o principio de curso vai comprender mellor os contidos e estará mellor preparado para o tipo de reflexións que se plantearán no examen. RECOMENDACIÓNS PARA OS ALUMNADO QUE XA CURSOU A ASIGNATURA.

*** Percebese que algúns alumnos que xa cursaron a asignatura en anos anteriores confíanse e se relaxan nas súas esixencias. Os conceptos xa lles resultan familiares e non os traballan o suficiente. O resultado é que non acadan o nivel de precisión esixido e volven suspender examenes. SOBRE A ASISTENCIA A CLASE E O TRABALLO NA AULA *** Tamen se recorda que para opinar é preciso ter coñecementos e información, e ademáis é bo ser prudente e reflexivo. Os debates da aula non deben semellarse a algúns "debates televisivos" que carecen de datos,orden e respeto e nunca chegan a conclusións. Cada sesión de clase ten unhos obxectivos, polo tanto é preciso orden, escoita e pensamento para poder acadalos.

*** O traballo na aula é unha OBRIGA para o alumnado e tamén un DEREITO. SOBRE CONDICIONS DURANTE A REALIZACIÓN DE EXAMENES. *** Recoméndase revisar a normativa da UDC, "Normas de avaliación, revisión e reclamacións das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario". artigo 14. Non se permite o uso de móviles na "Proba mixta-examen escrito. A expulsión dunha proba de avaliación implicará a cualificación de suspenso na convocatoria da materia. SOBRE COPIAS EN EXAMENES, PRÁCTICAS O TRABAJOS.

*** A realización fraudulenta de proba ou actividades de avaliación implicará a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario (Regulamento disciplinar do estudantado da UDC, art. 11, apdo 4 b). Entenderase por fraude académica calquera comportamento premeditado tendente a falsear os resultados dun exame ou traballo, propio ou alleo, realizado como requisito para superar unha materia ou acreditar o rendemento académico (Lei 3/2022, do 24 de febreiro, de convivencia universitaria; art. 11, apdo g).OBSERVACIÓNS SOBRE OS RESULTADOS DOS EXAMENES *** Hai alumnado que non estudian os documentos da asignatura, só resumenes que "circulan": por este motivo detectanse erros semellantes nos examenes, as mesmas respostas mal elaboradas.

*** Hai alumnado que non fai as prácticas, que as copian ou estudian por "practicas que están circulando": hai erros que se reproducen nos examenes. (Ver normativa). CAMBIO DE DATAS DE EXAMENES OFICIAIS: *** Atenderanse os casos contemplados na normativa da UDC: artigo 12º.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías